

[Amtøft.]

arbejde retningslinjer for hele statens byggeri. Jeg husker bl. a. en af betænkningerne fra statsrevisorerne, hvor revisorerne kritiserer, at der er alt for stor forskel i standarden i byggeri til samme formål. Efter lovforslaget bliver boligministeriets opgave at udarbejde retningslinjer i videste forstand. Jeg mener, at det er vigtigt, at boligministeriets opgave også bliver at varetage de opgaver, jeg netop har peget på, og jeg vil i udvalget bede ministeren om en nærmere redegørelse herfor.

Jeg finder det som tidligere ordførere meget væsentligt, at boligministeriet bistår statsstyrelserne med det forberedende arbejde og med bevillingskontrollen, som nu skal påhvile den pågældende statsstyrelse. Det er også væsentligt, at boligministeriet ikke mere skal bruge tid til konkrete byggeopgaver i statsstyrelser med stor byggevirksomhed. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at fremtidig skal også undervisningsministeriet og socialstyrelsen have en mere selvstændig stilling.

Som konklusion kan jeg sige, at det radikale venstre må lægge vægt på, at boligministeriet fremtidig fastlægger retningslinjer for byggeriet og fastsætter en standard for det pågældende byggeri. Det er vigtigt, at standarden svarer til byggeriets fremtidige anvendelse. Det er også vigtigt, at administrationen gøres så smidig og samtidig så billig som muligt. Jeg kan udtrykke min tilfredshed med, at også det statsstøttede byggeri er med under loven.

På det radikale venstres vegne kan jeg love et velvilligt arbejde i udvalget.

Arne Larsen: Da mit partis ordfører i denne sag, hr. Ømann, er forhindret i at være til stede i dag, skal jeg på hans og mit partis vegne fremføre nogle betragtninger over det fremsatte forslag.

Socialistisk folkeparti har tidligere gentagne gange påpeget, at staten er landets største bygherre. Hertil kommer, at kommuner, amter, offentlige institutioner og koncessionerede selskaber ligeledes udfører byggeri af meget stort omfang. Ifølge byggerapporten af 1969 havde vi i 1968 et sådant offentligt byggeri på godt 1 mill. m², svarende til 12 pct. af det totale nybyggeri.

Den offentlige investering i 1968 var således rundt regnet 2 milliarder kr. Derfor har staten ikke alene en chance for, men også en stor forpligtelse til at vise vej til byggeriets billiggørelse, dets effektivisering og industrialisering.

I byggerapporten af 1969 er man stærkt inde på disse tanker. Bl. a. påviser rapporten, at håndværkerudgifter pr. kvadratmeter etageareal i nogle få plejehjemsbyggerier i 1967 svinger fra godt 800 kr. pr. m² til knap 1.700 kr. pr. m², og belåningsværdierne for plejehjem svinger fra knap 80.000 til godt 240.000 kr. pr. plejeplads. Disse prisforskelle forsvares med påstande om meget store kvalitetsforskelle. Et naturligt modsørgsmål hertil må være: hvorfors består der så store kvalitetsforskelle i byggerier, som dækker det samme behov?

Der er for os at se ingen tvivl om, at der virkelig er mange penge at hente i besparelser ved en typisering, effektivisering og industrialisering af det offentlige byggeri. Man genfinder disse tanker i lovforslagets § 1, og der er grund til at takke boligministeren for den begyndelse, der hermed er gjort. Alene det, at det omsider accepteres, at staten principielt skal fungere som én samordnet bygherre i sine mangfoldige byggeforetagender, er en vigtig omstændighed, der med tiden ikke kan undgå at få konsekvenser, og som fører videre frem.

Når dette er sagt, må jeg tilføje, at det er pinenødvendigt, at vi kommer længere frem; den statens bygherre, som boligministeren her vil søge at få til at materialisere sig, er en ret luftig herre. Hans konturer og karakter tegnes foreløbig kun af nogle enten selvfølgelig eller fortolkbare principper i loven.

Ifølge lovforslagets § 1, stk. 1, skal der bygges på den for staten mest fordelagtige måde under hensyntagen til, hvad byggeriet skal bruges til. Dette har de forskellige byggende statsinstitutioner vel altid gjort efter evne. Hvis der er noget nyt heri, er loven en hård anklage mod fortidens dispositioner.

Dernæst skal byggeriet tilrettelægges teknisk mest hensigtsmæssigt og opfylde de arkitektoniske krav, som formål og beliggenhed tilsiger. Også dette har bolig-